

OBSAH

ÚVOD	7
1 VZNIK BANKOVNÍ REGULACE A DOHLEDU	9
1.1 Zakládání centrálních bank a jejich důvody	9
1.2 Určující znaky a zásady činnosti centrální banky	9
1.3 Centrální banky v současnosti a jejich funkce	10
1.4 Systém centrálních bank v EU a bankovní dohled	10
1.5 Modely institucionálního uspořádání finanční regulace a dohledu	10
1.5.1 Sektorový model	11
1.5.2 Funkcionální model	11
1.5.3 Modely institucionálního uspořádání ve světě	11
2 PODSTATA A CÍLE BANKOVNÍHO DOHLEDU	13
2.1 Podstata dohledu nad finančním trhem	13
2.1.1 Klasifikace systémů regulace a dozoru	13
2.1.2 Zákonná regulace a dohled	14
2.1.3 Základní principy efektivního dohledu	14
2.2 Způsoby bankovního dohledu	15
2.3 Cíle bankovního dohledu	15
3 DŮVODY EXISTENCE REGULACE A DOHLEDU BANK	17
3.1 Zvláštnosti bankovních institucí	17
3.2 Typy tržního selhání a obory finanční regulace a dohledu	18
3.2.1 Asymetrie informací	19
3.3 Světový pokles zprostředkování bank	19
3.4 Regulace, dohled a měnová politika	20
3.5 Kritika systémů regulace a dohledu bank	20
4 SOUČÁSTI SYSTÉMU REGULACE A DOHLEDU BANK	21
4.1 Vstup do bankovnictví	21
4.2 Základní povinnosti bank	22
4.2.1 Přiměřenost kapitálu	22
4.2.2 Přiměřenost likvidity	23
4.2.3 Úvěrová angažovanost	23
4.2.4 Poskytování informací	23
4.2.5 Ochrana před nelegálními praktikami	24
4.3 Povinné pojištění vkladů	24
4.4 Věřitel poslední instance	26
4.5 Centrální registr úvěrů	26
5 HARMONIZACE BANKOVNÍ REGULACE A DOHLEDU	29

5.1 Bankovní směrnice	29
5.1.1 První bankovní směrnice	29
5.1.2 Druhá bankovní směrnice	29
5.1.3 Třetí bankovní směrnice	29
5.1.4 Další harmonizované oblasti	30
5.2 Harmonizace v oblasti bankovních rizik	30
5.2.1 Basilejský výbor pro bankovní dohled a jeho činnost	30
5.2.2 Kapitálová přiměřenost	30
5.2.3 Kapitálové dohody a směrnice Evropská unie	32
5.3 Řízení rizik v pojišťovně	32
5.3.1 SOLVENCY II	33
5.3.2 vzájemná komparace konceptů Basel II a Solvency II	34
5.3.3 Výhody SOLVENCY II	34
5.4 Shrnutí	35
6 VÝVOJ REGULACE A DOHLEDU V ČESKÉ REPUBLICE	37
6.1 Vývoj bankovní regulace a dohledu do roku 1989	37
6.2 Vývoj bankovní regulace a dohledu od roku 1990	37
6.2.1 Státní banka československá (1989-1992)	38
6.2.2 Česká národní banka (1993-2005)	39
6.2.3 Cíle bankovní regulace a dohledu v České republice	40
7 PRŮBĚH INTEGRACE REGULACE A DOHLEDU V ČESKÉ REPUBLICE	43
7.1 Regulace a dohled v transformující se ekonomice	43
7.1.1 Hodnocení činnosti regulace a dohledu	43
7.2 Vývoj institucionálního uspořádání v druhé polovině 90. let 20. století	44
7.3 Nová koncepce organizace finančního dohledu v ČR	45
7.3.1 Výbor pro koordinaci dozoru nad finančním trhem	45
7.3.2 Návrh vlády České republiky	45
7.3.3 Nový přístup k integraci dozorů nad finančním trhem	46
7.3.4 Argumenty českých představitelů pro integraci v jednom kroku	46
7.3.5 Důvody pro začlenění dozorů do České národní banky	47
7.3.6 Průběh schvalování návrhu	48
7.4 Příprava na změny v oblasti finančního dohledu v ČR	48
7.4.1 Projekční a realizační tým	48
7.4.2 Další aktivity	49
7.5 Změny s účinností od 1. dubna 2006	49
7.5.1 Nové požadavky kladené na Českou národní banku	50
7.5.2 Organizační začlenění stávajících dohledů do ČNB	50
7.5.3 Poradní orgán bankovní rady ČNB	51
7.6 Střednědobá koncepce bankovního dohledu České národní banky	52

8 ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA	55
8.1 Česká národní banka	55
8.1.1 Legislativní činnost České národní banky	55
8.1.2 Podmínky vstupu do bankovníctví.....	56
8.1.3 Kontrolní činnost České národní banky.....	58
8.1.4 Ostatní činnosti České národní banky.....	60
8.2 Aktuální legislativní změny v oblasti dohledu	61
9 SYSTÉMY BANKOVNÍ REGULACE A DOHLEDU VE VYBRANÝCH ZEMÍCH	63
9.1 Velká Británie	63
9.1.1 Úřad pro finanční služby (FSA)	64
9.1.2 Právní zakotvení.....	65
9.1.3 Systém samoregulace	65
9.2 Spolková republika Německo.....	66
9.2.1 Jednotný regulátor finančních trhů (BaFin)	66
9.2.2 Právní zakotvení.....	66
9.3 Spojené státy americké	67
9.3.1 Bankovní dohled.....	67
9.3.2 Dohled nad kapitálovým trhem	69
9.3.3 Systém samoregulace	71
9.4 Švýcarsko	72
9.5 Japonsko	72
9.6 Kanada	72
9.7 Shrnutí	73
10 EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA A DOHLED V ZEMÍCH EU	75
10.1 Evropská centrální banka a bankovní dohled	75
10.1.1 Evropský systém centrálních bank.....	75
10.1.2 Bankovní dohled Evropské centrální banky	76
10.1.3 Měnová politika Evropské centrální banky	76
11 PROBLEMATIKA REGULACE A DOHLEDU MEZINÁRODNĚ PŮSOBÍCÍCH BANK	77
11.1 Motivy mezinárodního působení bank.....	77
11.2 Obecná pravidla mezinárodního dohledu bank.....	77
11.3 Problémy mezinárodního dohledu.....	78
12 VÝVOJOVÉ TENDENCE CENTRÁLNÍCH BANK A BANKOVNÍHO DOHLEDU.....	79
12.1 Trendy ve 21. století	79
12.1.1 Internacionalizace, globalizace, harmonizace	80
12.2 Integrace finanční regulace a dohledu	80
12.2.1 Faktory pro integraci.....	81

12.2.2 Nutné předpoklady.....	81
12.3 Centrální banka a integrace finanční regulace a dohledu.....	82
12.3.1 Integrace v centrální bance – ano nebo ne?.....	82
12.3.2 Situace v Evropské unii.....	82
12.3.3 Situace ve světě	83
12.4 Kritika a obhajoba centrálních bank	84
12.5 Argumenty pro a proti regulaci a dohledu	84
12.6 Předpokládaný vývoj bankovní regulace a dohledu.....	85
13 REAKCE REGULACE A DOHLEDU NA AKTUÁLNÍ PROBLÉMY V BANKOVNÍM SEKTORU.....	87
13.1 Hypotéční krize.....	87
13.1.1 Charakteristika trhu s hypotečních úvěrů v České republice.....	87
13.1.2 Vznik a průběh hypoteční krize ve Spojených státech	88
13.1.3 Otázka zvýšení regulace amerických investičních bank	90
13.1.4 Reakce některých bank v České republice na hypotéční krizi	90
13.2 Dopady světové finanční krize	91
13.3 Pojištění vkladů a výše záruk na vklady	91
13.3.1 Záruky na vklady v České republice	92
13.3.2 Pojištění vkladů řídicí se cizími zákony	93
13.4 Výrazné posilování české koruny.....	94
13.4.1 Devizový dohled	94
13.4.2 Devizový kurz a nástroje centrální banky	95
13.4.3 Vývoj české koruny	95
13.5 Zamyšlení nad integrací dohledu nad finančními institucemi na praktickém příkladu.	97
13.5.1 Je proces integrace dohledu obchodních bank a družstevních záložen oprávněný?.....	97
ZÁVĚR	99
SEZNAM LITERATURY	101